11 Μαΐου 2016

Πάσχα σημαίνει πέρασμα, σημαίνει διάβαση, σημαίνει αδιάκοπη πορεία προς τον Παράδεισο

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή

Οι πρόγονοί μας πριν από τον ερχομό του Χριστού με τη μεγάλη σοφία τους προσπάθησαν να απαντήσουν σε βασικά ερωτήματα και να αντιμετωπίσουν δυσεπίλυτα προβλήματα που τους απασχολούσαν. Ανάμεσα σε αυτά ήταν το σχετικό με τη δημιουργία του κόσμου και την έννοια της ιστορίας ερώτημα. Η αντίληψη που επικρατούσε σε γενικές γραμμές ήταν ότι ο κόσμος είναι αιώνιος δίχως τέλος και ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται. Φυσικά υπήρχαν και άλλες απόψεις όπως π.χ. η Θεογονία του Ησιόδου (που ερμηνεύει την αρχή του κόσμου σε σχέση με τη γέννηση των θεών) και η διδασκαλία των στωικών για την «εκπύρωση», δηλαδή την αλλαγή του σύμπαντος μέσα σε μία φωτιά που θα

καταπιεί τα πάντα.

Εντελώς διαφορετική είναι η προσέγγιση του χριστιανισμού απέναντι σε αυτά τα ιδιαιτέρως σημαντικά θέματα. Ήδη από την Παλαιά Διαθήκη μαθαίνουμε ότι ο κόσμος δεν είναι τυχαίος ούτε έφτασε στην κατάσταση που τον γνωρίζουμε από μόνος του. Αντιθέτως συνδέεται με κάποια αρχική χρονική στιγμή και με κάποιον Δημιουργό. Μελετώντας την πορεία της ανθρωπότητας από τη στιγμή της εκ του μη όντος Δημιουργίας μέχρι σήμερα μπορούμε να εντοπίσουμε κάποια σημεία που ξεχωρίζουν.

Πρώτα η Πτώση και η έξοδος των Πρωτοπλάστων από τον Παράδεισο. Η απόφαση του ανθρώπου να διακόψει τη σχέση του με τον Θεό και να πορευτεί μόνος του παρά τις εντολές και την αγάπη Του. Αποτέλεσμα αυτής της επιλογής είναι η εκδίωξη από τον Παράδεισο και η έναρξη της ζωής τους σε ένα άλλο περιβάλλον, αφιλόξενο και εχθρικό.

Έπειτα η προσπάθεια του Θεού να βοηθήσει το πλάσμα Του. Με πολύ διάκριση, λεπτότητα και αγάπη ο Θεός οργάνωσε και έθεσε σε λειτουργία ένα πλήρες σχέδιο αποκατάστασης των σχέσεων με τον άνθρωπο που Τον είχε αρνηθεί. Το σημαντικό σε αυτό το σχέδιο ήταν ότι την επιλογή της αποκατάστασης θα την έκανε ο άνθρωπος. Ο Θεός άνοιγε το δρόμο, αλλά ο άνθρωπος έπρεπε να επιλέξει να τον βαδίσει. Έτσι ο Θεός αποκαλύφθηκε πάλι σε αυτόν και έστειλε τους προφήτες και τους δικαίους της Παλαιάς Διαθήκης για να τον βοηθήσουν να Τον ανακαλύψει εκ νέου και να Τον γνωρίσει ξανά.

Ακολουθεί η Ενσάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού. Ο Θεός παίρνει ανθρώπινη σάρκα και γίνεται άνθρωπος για να κάνει τον άνθρωπο Θεό, δηλαδή να του δώσει και πάλι τη δυνατότητα να Τον αγαπήσει και να ζήσει κοντά Του.

Ο Θάνατος του Χριστού επάνω στο Σταυρό αποτελεί κόμβο στο σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου και αναπόσπαστα ακολουθείται από τηνΑνάσταση, η οποία αναμφίβολα αποτελεί το κεντρικότερο και πλέον καίριο σημείο της ιστορίας. Ίσως πιο σημαντικό ακόμη και από την ίδια τη Δημιουργία.

Τα πράγματα από την Ανάσταση και έπειτα έχουν πάρει το δρόμο τους: ηΕκκλησία είναι αυτή που ως πλοίο μάς στηρίζει και μας οδηγεί στην πορεία μας προς τη σωτηρία. Ζώντας στο χώρο της μαθαίνουμε να αναζητούμε την αγάπη του Θεού και απολαμβάνουμε την επικοινωνία μαζί Του.

Το τελευταίο σημείο που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι η Δευτέρα Παρουσία, η στιγμή που ο κόσμος μας θα πάψει να είναι όπως τον γνωρίζουμε και θα αλλάξει. Θα γίνει καινούργιος, θα ανανεωθεί. Θα γίνει πάλι Παράδεισος και ο άνθρωπος θα ζει μέσα σε αυτόν, δίπλα στον Θεό και μέσα στην αγάπη Του.

Αυτή η αναφορά στα βασικά σημεία της ιστορικής πορείας του Κόσμου, της Δημιουργίας, μας φανερώνει ότι ο άνθρωπος στη ζωή του έχει έναν πολύ συγκεκριμένο στόχο. Δεν έτυχε να βρεθεί κάπου κάποτε, αλλά σε ολόκληρη τη ζωή του ακολουθεί μία πορεία προς τα έσχατα, μία πορεία προς τη σωτηρία.

Σύμφωνα με την χριστιανική αντίληψη η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται (δεν είναι κύκλος), αλλά πορεύεται προς τα έσχατα (σαν να βαδίζει σε μία νοητή ευθεία), τα οποία βρίσκονται στο τέλος της, στο τέλος του ιστορικού χρόνου, όχι με την έννοια ότι ολοκληρώνεται μία χρονική περίοδος και ξεκινά μία άλλη, αλλά με την έννοια ότι η Δημιουργία ολοκληρώνει την πορεία της μέσα στον χρόνο και πλέον αφ΄ ενός δεν θα υπάρχει χρόνος όπως τον ζούμε στην παρούσα ζωή και αφ΄ ετέρου

ο κόσμος μας όπως τον γνωρίζουμε μέχρι τώρα, θα είναι διαφορετικός, καινός, δηλαδή καινούργιος.

Αυτή η στάση απέναντι στην ιστορία δεν είναι μία θεωρία ή μία απλή επιστημονική προσέγγιση, αλλά μας δίνει τη δυνατότητα να ζήσουμε με έναν άλλο τρόπο, να ζήσουμε με μία διαφορετική προοπτική κοιτάζοντας πάντοτε μπροστά. Είναι πολύ σημαντική γιατί μεταξύ άλλων μας βοηθά να κατανοήσουμε τη στάση της Εκκλησίας και των Αγίων απέναντι στο Θεό και τη σημασία της εορτής του Πάσχα για την καθημερινότητά μας.

Οι πρώτοι χριστιανοί είχαν πολύ βαθιά μέσα τους την πίστη ότι είναι περαστικοί από αυτόν τον κόσμο και προχωρούν με γοργά βήματα προς τη στιγμή που ο κόσμος αυτός θα παρέλθει και να ζήσουν τον Καινούργιο. Για το λόγο αυτό αποκαλούσαν τους εαυτό τους «οἱ τῆς ὁδοῦ», δηλαδή αυτοί που βαδίζουν το δρόμο. Αυτήν την πεποίθηση που έχει λείψει από εμάς σήμερα έρχεται να μας θυμίσει το Πάσχα.

Η εβραϊκή λέξη «πεσάχ», από την οποία προέρχεται η λέξη Πάσχα, έχει μία σαφή σημασία κίνησης. Σημαίνει «περνώ», «προσπερνώ», «κινούμαι». Το πρώτο Πάσχα το γιόρτασαν οι Ισραηλίτες τη νύκτα που μετά από εντολή του Κυρίου θα έπαιρναν το δρόμο για να φύγουν από την Αίγυπτο που ήταν ο τόπος του μαρτυρίου, της κακίας, της καταπίεσης. Αυτή η έξοδος, το πέρασμα με τη βοήθεια, την καθοδήγηση και τη στήριξη του Κυρίου από την ζωή της σκλαβιάς στη ζωή της ελευθερίας, με όσα προβλήματα αυτό συνεπάγεται (η ελευθερία προϋποθέτει ωριμότητα) εκφράζουν την έννοια του Εβραϊκού Πάσχα.

Τούτος ο τρόπος εορτασμού και η σχετική τυπολογία ξεπεράστηκε από τηνπασχάλια θυσία του Αμνού, δηλαδή του Χριστού που με τη θέλησή Του σήκωσε στους ώμους Του το βάρος της αμαρτίας του κόσμου. Και αυτή η θυσία ξεπεράστηκε με τη σειρά της από το χαρμόσυνο γεγονός της Αναστάσεως, το οποίο ανέτρεψε τα εγκόσμια δεδομένα όπως είχαν διαμορφωθεί από την Πτώση και έπειτα: ο άνθρωπος δεν είναι πλέον θύμα του διαβόλου, αλλά έχει τη δυνατότητα, πατώντας επάνω στην Ανάσταση του Χριστού, να προχωρήσει τη ζωή του δίπλα στο Θεό, ζώντας στην αγκαλιά Του.

Όπως κατά την εβραϊκή παράδοση Πάσχα σήμαινε τη διάβαση από τη σκλαβιά στην ελευθερία έτσι κατά την Χριστιανική αντίληψη Πάσχα σημαίνει το πέρασμα από τη σκλαβιά της αμαρτίας στην ελευθερία της εν Χριστῷ αγάπης και ζωής.

«Ἐκ γάρ θανάτου πρός ζωήν ἡμᾶς διεβίβασεν ἐπινίκιον ψάλλοντας» ακούμε στον αναστάσιμο κανόνα.

Για να ζήσουμε Πάσχα είναι αναγκαίο να θυμόμαστε ότι η Ανάσταση του Χριστού μάς βοηθά να προχωρήσουμε ακόμη περισσότερο στην πορεία μας προς τα έσχατα που αποτελεί τον δρόμο μας επάνω στη γη. Να προχωρήσουμε, όμως, όχι γιατί απλώς κάποτε κάπου κάποιος μας γέννησε, αλλά έχοντας συνείδηση αυτής της πορείας και προσπαθώντας να την βαδίσουμε όσο καλύτερα μπορούμε αποβλέποντας πάντοτε προς τον «τῆς πίστεως ἀρχηγόν καί τελειωτήν» τον νικητή του θανάτου, τόν Αναστάντα Κύριο ημών Ιησού Χριστό.

Καλή Ανάσταση!

Πηγή: amoustakis.wordpress.com